

Ένα δεύτερο και τελευταίο έργο άξιο να συγκρατήσεται τή προσοχή μας, εΐτανε τὸ «Φροῦτο τῆς έποχῆς» τοῦ Γ. Σημηριώτη πού ανέβασε τὸ «Λαϊκὸ Θέατρο» στὸ Παγκράτι.

Ὁ Σημηριώτης δὲ μᾶς εἶναι άγνωστος. Τοῦ χρωστάμε τὸ πρῶτο προλεταριακὸ θεατρικὸ έργο, τὴ «Κόκκινη Πρωτομαγιά» πού ανέβασε πρὶν ἀπὸ χρόνια. Ἀπὸ τεχνικὴ άποψη, τὸ έργο εκείνο, εΐτα-

νε τὸ λιγότερο άρτιο, ἀπ' ὅσα έγραψε ὁ Σ. Μιᾶ χοντροκοπιᾶ σωστῆ. Εἶχε ὁμως τὸν αὐθόρμητο ένθουσιασμό, εἶχε τὴν εἰλικρίνεια τότες, ένθουσίαζε τίς μάζες. Αὐτὰ ὅλα έρριχναν στὴν άφάνεια τίς άτέλειες. Κι' ἂν κάτι θά ζήσει ἀπ' τὸ ὅλο έργο τοῦ Σ., αὐτὸ θά εἶναι τὸ δίχως ἄλλο ἢ «Κόκκινη Πρωτομαγιά» πού θά κρατήσεται στὸ Σ. τὴ τιμητικὴ θέση τοῦ «πρῶτου γραφάντος» στὴν ιστορία ὡς θεατρικῆς μας τέχνης.

Ἄπ' ἐκεῖ ὁμως κ' έλεῖται παρουσιάστηκε τοῦτο τὸ παράξενο καὶ θλιβερό στὸ Σ. Ἐνῶ ἀπ' τὴ μιᾶ εἰδειχνε ὅλο καὶ περισσότερες τεχνικὲς άρετές, γνώση τοῦ θεάτρου σχεδόν ἄρτια, σπ' τὴν ἄλλη μεταχειριζότονε τὰ χαρίσματα αὐτὰ γιὰ νὰ παρουσιάσει καθαρὲς άνοησίες, ἢ περίπου τέτοιες. Ὅμως τὰ «Φροῦτα τῆς έποχῆς» δὲν εἶναι μιᾶ τέτοια άνοησία. Ἡ τουλάχιστον δὲν εἶναι μόνο αὐτὸ. Κάτω ἀπὸ μιᾶ ξεχάσβαλη κούφια έπαναστατικοφανῆ φρασολογία κρύβεται τὸ πιὸ ἀντιδραστικὸ περιεχόμενο, πού ὑποβάλλει μὲ τὸ μακιγιάρημα του πού πιὸ ἐπικίνδυνα, παρὰ ἂν εἶταν ἀντιδραστικὸ. Χτυπᾶ ἢ νομίζει πὸς χτυπᾶ ὁ Σ. τίς σημερινὲς κοινωνικὲς θέσεις. Ὅμως ὄχι ἀπ' τ' ἄριστερά. Ἄπ' τὴν πλατφόρμα τῆς αντίδρασης. Ὅπως δηλαδὴ θά χτυποῦσε σ' ἄλλο ἐπίπεδο καὶ μὲ περισσότερη σοβαρότητα τὸ κόμμα τοῦ κ. Τσαλδάρη κ' ἄρτηριοσκληρωτικοὶ κύκλοι τῆς αντίδρασης. Ἐτσι χτυπιέται ὁ φεμινισμός, ὁ δημοτικισμός, ὁ μοντερνισμός... Τὸ προλεταριάτο καὶ οἱ καταπιεζόμενοι περνοῦν πούλυ ἄσχημες στιγμὲς πού τοὺς τάχα «έκπροσωπευτικοὺς» τύπους τοῦ Σ. πού φτάνει αἰσιῶς στὴ διακομώδηση τους, βάζοντας τότε κουτσαβακοειδῆ σφραγίδια νὰ στρίβουν τὸ μουστάκι καὶ νὰ κουνοῦν τὸ πόδι μέσα σὲ μιᾶν ἄργκὸ πού δὲν ἔχει τὴ θέση τους, ποτὲ δουλικὰ τέτοια ὅπως τὰ θέλει ἢ αντίδραση, ποτὲ μικροαστὲς πού βρῖσκουν τὸ λυτρωμὸ σ' ἓνα ταξίδι στὸ...

Παρίσι, γιὰ ν' ἀνοίξουν κατάστημα—ἂν δὲν γάνω λάθος— καὶ στὴν ἐλπίδα πὸς θάχουν... τουαλέτες. Ἐξ ἄλλου, θέλοντας νὰ χτυπήσει τὴν ἄστικὴ διάνοηση, ἀντὶ νὰ κάμει τύπους γενικούς, ὁ Σ. κάνει μιᾶ σαχλὴ ἐπιθεώρηση, ἀνεβάζοντας—πόσο μεγάλη τιμὴ γι' αὐτοὺς—διάφορα γνωστὰ πρόσωπα μὲ παραλλαγμένα ὀνόματα δῆθεν ἄστεια. Ἄλλὰ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα, εἶναι σ' ἂν περνώντας πιά στὸν ἀνοιχτὸ σοβινισμὸ κατηγορᾶ ἢ θέλει νὰ κοροϊδέψει, κάποια λογιότατη κυρία γιὰτι... δὲν τῆς ἄρεσουν τὰ ἑλληνικά. Ἄν ζητοῦσε ἀκόμη καὶ νὰ κατέβουν οἱ ταμπέλλες μὲ τίς ξενικὲς ἐπιγραφές, τὰ ὀνομαστὰ τὸ «Ἄμπασαντέρ» «Προεβευτικόν» ὅπως ἄπαντᾶ ἢ Ὁμήγυρις τοῦ «Ζαχαράτου» ὁ Σ. θά νόμιζε ἴσως πὸς κάνει ἀκόμη περισσότερη «προλεταριακὴ» τέχνη, καὶ μεῖς θά τοῦ λέγαμε ἀκόμη πιὸ ξεκάθαρα πὸς ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀνάξιες σκαλέτες, πού δὲν τίς δικαιολογᾶ οὔτε ἢ άνοησία, καὶ πού δείχνουν ἀνοιχτὰ πὸς ὁ Σ. πάει νὰ παίξει σὲ δυὸ ταμπλώ. Νὰ γιατί, ἂν οἱ σοβαροὶ κύριοι μοῦ ἐπέτρεπαν νὰ τελειώσω μᾶλλον ἀσυνήθιστα, γιὰ μιᾶ τόσο ἐλάχιστα σοβαρὴ ὑπόθεση, στὴν καλλίτερη γιὰ τὸ Σ. περίπτωση, καὶ ἐξαντλώντας ὅλη τὴ φιλικὴ ἐπιείκεια. Θά μπορούσε κανεῖς νὰ ἐπαναλάβει τὰ τόσο χαρακτηριστικὰ λόγια τοῦ προχωρημένου ἐκείνου ἐργάτη, πού ξεγελάστηκε κ' ἀνέβηκε ὡς τὸ Παγκράτι, γιὰ νὰ ἀποκορδιωθεῖ ἔπειτα, καὶ νὰ συνοψίσει ἐπιγραμματικὰ τὴν ἀγανάκτησή του:

«Ἡθελε ξύλο ὁ Σημηριώτης! Νὰ τὸν δέρνεις καὶ νά... παίξεις καὶ τζᾶζ μπάντ».